

RECUPERACIÓ

CATALÀ 1r D'ESO

Abans de començar:

1. Organitza't la feina de manera que cada dia treballis una miqueta (de 2 a 4 pàgines al dia).

A l'hora de treballar:

1. Fes les activitats que t'hagis proposat per a aquell dia amb bolígraf blau.
2. Corregeix les activitats d'aquell dia amb bolígraf vermell.
3. Si ho creus convenient, marca amb un subratllador els exercicis en què has trobat més dificultats.
4. Recorda que pots consultar el llibre text i fer anotacions al marge.

Quan ja estigui acabat:

1. Estudia per a l'examen: Repassa les anotacions que tinguis al dossier.
2. Presenta el dossier el dia de l'examen de setembre.

LA NOTA DE L'AVUACIÓ EXTRAORDINÀRIA DE SETEMBRE ES CALCULARÀ
SEGONS AQUEST CRITERI:
EXAMEN 60 % + DOSSIER 40 %

Nom i cognoms:

Curs i grup:

➤ ORTOGRAFIA

1 Separa en síl·labes els mots següents. Després, digues si contenen un diftong creixent, un diftong decreixent, un hiat o un dígraf, i encercla'n la síl·laba tònica.

a) ciutadans _____	i) quadernet _____
b) suada _____	j) mainadera _____
c) seient _____	k) pausa _____
d) guerrer _____	l) familiar _____
e) escolania _____	m) iogurtera _____
f) enrenou _____	n) poema _____
g) rierol _____	o) trencaclosques _____
h) trauma _____	p) trineu _____

2 Escribe aquesta carta i vés-hi afegint les majúscules que hi falten.

estimada mariona,

cOm va tot per holanda? són simpàtics els holandesos? esperO que us hàgiu adaptat bé. jO us trobo a faltar molt. tant de bo us pugui venir a veure aquest estiu. per cert, cOm li va tot, al gerard? ja deu anar a la universitat d'amsterdam, Oi? quines ganes que tinc de veure'l!

nosaltres estem tots bé. el pere dilluns vinent comença una feina nova a mataró. hi està molt il·lusionat. la núria aquest any ha començat primer d'eso a l'ies del poble, i per ara li va molt bé. jo vaig fent, com sempre. esperO notícies vostres.

una abraçada,

mOntse

3 Escribe el plural dels sintagmes següents:

- a) una taronja amarga _____
- b) una amiga turca _____
- c) una traça fosca _____
- d) mitja peça _____
- e) una esponja blanca _____

4 Completa les oracions següents amb la forma adequada del present d'indicatiu del verb entre parèntesis:

- a) Jo sempre _____ (*abraçar*) les meves amistats.
- b) Nosaltres _____ (*netejar*) el terra de l'habitació cada setmana.
- c) L'Eva i el Joan _____ (*regar*) les plantes del jardí.
- d) Tu _____ (*aparcar*) molt malament el cotxe, Sergi!
- e) Els meus avis _____ (*passejar*) el gos cada matí.

5 Completa els mots amb o o bé u. Després, fes el plural de cadascun.

- a) pallass _____
- b) europe _____
- c) fot _____
- d) lice _____
- e) ferr _____
- f) ganx _____
- g) sobreso _____
- h) individ _____
- i) moss _____
- j) trib _____

6 Omple els buits dels mots següents amb o o bé u:

- a) Al J _ an se li ha desc _ sit el b _ tó de l'abric.
- b) V _ ldràs s _ rtir amb mi aquesta tarda?
- c) Quan p _ guem, t _ rnarem cap a casa.
- d) No trob _ l'est _ ig enlloc.
- e) Quan camin _ , salt _ , corr _ o ball _ , em cans _ molt.
- f) D _ neu-me una escombra i rec _ lliré la br _ tícia de terra.

➤ MORFOSINTAXI

7 Indica el sintagma nominal (SN) en funció de subjecte d'aquestes oracions:

- a) Ha caigut una mosca a la sopa.
- b) Uns quants alumnes de primer van parlar amb la directora.
- c) Aquest hivern no nevarà.
- d) Nosaltres no entenem les explicacions del professor.
- e) Dissabte al matí la Carlota juga un partit de bàsquet a Mollet.
- f) M'agraden molt els teus texans nous.

8 Indica quina és la modalitat de cadascuna de les oracions següents:

- a) Sempre em mira de reüll. _____
- b) No cridis tant! _____
- c) Heu de fer l'exercici 2 per demà. _____
- d) Quina bona idea que has tingut! _____
- e) Saps l'adreça de l'Antoni? _____
- f)) Jutja-ho tu mateix, això. _____

9 Encercla els sintagmes nominals que hi ha en aquestes oracions:

- a) L'Enric dirigeix una empresa informàtica.
- b) Tanca els ulls, amor meu.
- c) La meva gran il·lusió és fer un safari.
- d) Vosaltres sou anglesos?
- e) El rellotge de la cuina no funciona gaire bé.

10 Assenyala els complements del nom dels sintagmes nominals següents i marca amb una creu si es tracta d'un adjectiu o d'un sintagma preposicional:

	ADJ	SPREP
una peça metàl·lica		
el treball de socials		
un ordinador personal		
cafè amb llet		
un estudiant danès		
aquella pel·lícula de misteri		
un pobre home		

11 Canvia de gènere els mots següents:

MASCULÍ	FEMENÍ
avi	
llop	
	arqueòloga
	nora o jove
	sogra
príncep	

MASCULÍ	FEMENÍ
veí	
	boletaire
	bruixa
amo	
alcalde	
porc	

12 Escribe el plural dels substantius següents:

- a) lluç _____
- b) llapis _____
- c) autobús _____
- d) casc _____
- e) sofà _____
- f)) rajola _____
- g) gos _____
- h) peix _____
- i) nas _____
- j) dijous _____

- k) cos _____
- l) braç _____
- m) arruga _____
- n) text _____
- o) discurs _____
- p) disc _____
- q) franja _____
- r) tros _____
- s) mes _____
- t) passeig _____

➤ **LÈXIC**

13 Redacta una definició adequada a cadascun dels mots següents sense mirar el diccionari:

a) taula _____

b) camió _____

c) balena _____

d) arracada _____

14 Digues quina entrada hauries de buscar al diccionari per trobar la definició dels mots següents:

a) discutirem _____

b) platges _____

c) treure de polleguera _____

d) mouràs _____

e) filar prim _____

f) jueva _____

g) curt de gambals _____

h) brunes _____

15 Classifica els mots següents segons el camp semàntic a què pertanyin:

conseller, àrbitre, candidat, pissarra, estadi, avaluació, xandall, pupitre, diputat, eleccions,
xiulet, examen, marcador, crèdit, míting, aula, alcalde

ESCOLA	ESPORT	POLÍTICA

16 Escribe un hiperònim per a cada grup de mots:

- a) cotxe, motocicleta, camió, furgoneta: _____
- b) aspirina, xarop, antibiòtic, càpsula: _____
- c) mosca, formiga, abella, puça: _____
- d) cercle, quadrat, rectangle, pentàgon: _____
- e) budisme, cristianisme, islamisme, judaisme: _____

17 Busca en aquest text un sinònim apropiat a cadascun dels mots de més avall:

L'últim tramvia de via estreta que va circular per Barcelona va ser el número 70, que anava de l'Estació del Nord al barri del Besòs. Originalment feia el trajecte fins a Badalona, però al llarg dels anys 50 va ser reduït diverses vegades, fins a la clausura definitiva del 19 de maig de 1965. Pocs anys abans s'havien suprimit les línies 42 i 71, amb recorreguts en part coincidents.

TRANSPORTS METROPOLITANS DE BARCELONA. Departament de Relacions Externes.

A: *El Periódico* (3 febrer 2007)

- a) darrer _____
- b) itinerari _____
- c) tancament _____
- d) eliminat _____
- e) en un principi _____
- f) unes quantes _____
- g) no gaires _____
- h) equivalents _____

18 D'entre els mots de cadascuna de les sèries següents, n'hi ha tres que són sinònims i un que no ho és. Indica el sinònim fals.

- a) germen, origen, gènesi, general: _____
- b) orgullós, alterat, altiu, arrogant: _____
- c) transparent, tèrbol, confús, barrejat: _____
- d) badoc, brètol, babau, tanoca: _____
- e) avar, gasiu, cobdiciós, apàtic: _____

➤ EXPRESSIÓ ORAL

19 Torna a llegir el poema *Al vol*, de Guerau de Liost (pàg. 38 del llibre de l'alumne), i en grups de quatre prepareu la recitació en veu alta del poema. Cadascú ha de triar una estrofa diferent i, entre tots quatre, heu de recitar, de memòria, el poema sencer a la resta de la classe.

➤ **EXPRESSIÓ ESCRITA**

20 Escriu una narració de tema lliure, d'unes cent cinquanta paraules, que s'ajusti a les característiques següents:

- a) Narrador: intern.
- b) Personatges: tres, com a mínim.
- c) Temps: un dia.
- d) Espai: a l'aire lliure.

➤ ORTOGRAFIA

- 1 Totes les paraules següents porten accent gràfic en una e o en una o. Posa-hi els accents adequats i classifica els mots a la graella.

momia, euforia, bestia, cervol, xines, ciencia, emocio, copia, sabo, herencia,
esglesia, pessima, pressec, funcio, aixo, resso, acordio, marques, pate, cafe

é (e tancada)	è (e oberta)	ó (o tancada)	ò (o oberta)

- 2 Posa dièresis o accents gràfics on calgui.

- Diuen les males llengües que en Lluís és més egoista que en Raul.
- El cafe porta cafeïna, i el te, teïna.
- La Lluïsa col·lecciona tota mena d'objectes: màquines antigues, agulles dissecades, paraigues de totes mides...
- Quines són les conseqüències de la delinqüència d'aquest país?
- Mulla't la ferida a l'aiguera i posa-t'hi aquest unguent!

- 3 Completa els buits de davant dels mots següents amb *el*, *la* o *l'*:

a) __ antipàtic	i) __ uròleg	q) __ útil
b) __ il·lusió	j) __ iode	r) __ iaia
c) __ histèria	k) __ Emma	s) __ essa
d) __ unglà	l) __ ema	t) __ intent
e) __ obra	m) __ humanitat	u) __ arracada
f) __ Eulàlia	n) __ Olga	v) __ humana
g) __ índia	o) __ infermera	w) __ una (hora)
h) __ univers	p) __ octubre	x) __ hostessa

4 Separa els pronoms dels verbs i afegeix-hi els apòstrofs i guionets que hi falten.

a) mempaiten_____	g) theespiat _____
b) selhaembutxacat_____	h) thasaludat _____
c) parlans_____	i) calmeuvos _____
d) endreçals_____	j) shiapuntarà _____
e) melpisparan_____	k) lligathi _____
f) pintam_____	l) enslextrauran_____

5 Omple els buits amb *b* o *v*.

a) automò_il	f) apro_ar	k) ___olcar	p) sa_i
b) ad_ocat	g) lla_i	l) cal	q)___ernís
c) gra_ar	h) a_et	m) fa_a	r) si_ella
d)___asc	i) nú_ol	n) a_ortar	s) mò_il
e) __erruga	j) iga	o) ra_e	t) re_entar

6. Relaciona amb fletxes cada mot de la columna A amb el seu significat, que trobaràs a la columna B.

A	B
a) baga	1 acció de votar
b) vellesa	2 numeral
c) vot	3 cos esfèric
d) bena	4 qualitat de bonic
e) ball	5 nus o llaçada
f) vena	6 ancianitat
g) vuit	7 dansa
h) vaga	8 tira de teixit
i) bellesa	9 aturada laboral
j) bola	10 vas sanguini

➤ **MORFOSINTAXI**

7 Completa les formes dels adjectius següents:

MASCULÍ SINGULAR	FEMENÍ SINGULAR	MASCULÍ PLURAL	FEMENÍ PLURAL
<i>menut</i>	<i>menuda</i>	<i>menuts</i>	<i>menudes</i>
capaç			
ambigu			
flonjo			
oblic			
dolç			
mig			
mixt			

8 Classifica aquests mots segons que siguin adjectius d'una sola terminació o de dues. Escriu la forma femenina dels que siguin de dues terminacions.

raonable, lent, factible, doble, actual, pobre, elegant, jove, normal,
infidel, tranquil, genial, gris, àgil, atent

ADJECTIUS D'UNA TERMINACIÓ	ADJECTIUS DE DUES TERMINACIONS	
	Masculí	Femení

9 Completa adequadament el quadre següent:

Partitiu	mig			cinquè
	vuitè			onzè
	triple			sèxtuple
Interrogatiu	quin			
	61: seixanta-un	59:	70:	44:

10 Busca tots els determinants d'aquest text i classifica'ls.

Trobada a Itàlia una sepultura amb dos esquelets del Neolític abraçats

Roma.– Un grup d'arqueòlegs italians han trobat a la ciutat llombarda de Màntua una sepultura amb dos esquelets abraçats, que, segons han datat, tenen més de 6 000 anys d'antiguitat, segons ha informat la Superintendència Arqueològica de la Llombardia.

La troballa s'ha produït quan els arqueòlegs supervisaven les restes d'una vil·la romana, trobades en les obres d'urbanització de Valardo, una barriada de Màntua. Els dos esquelets corresponen a un home i una dona «molt joves», que van viure en el període Neolític, segons han informat els descobridors.

La novetat dels ossos trobats, batejats pels arqueòlegs com «els amants de Valardo», és la seva postura, ja que és la primera vegada que es troben els esquelets de dues persones d'edats similars abraçats.

El Periódico/Agències (7 febrer 2007)

11 Escriu el pronom personal fort corresponent a cadascuna d'aquestes frases:

a) Vam dormir tot el dia. _____	f) T'han fet la revisió mèdica? _____
b) Escolti'm! _____	g) S'adona de què ha fet? _____
c) Us n'heu recordat? _____	h) S'adorm dret. _____
d) Vau deixar el gas encès? _____	i) Grati'm l'esquena! _____
e) Hi participaràs, en el ball de disfresses? _____	j) Han rebut una trucada anònima? _____

12 Busca tots els pronoms d'aquest text i classifica'ls.

Quan l'havien vestida, les dones li havien tret l'anell de brillants i l'havien tornat al Francesc. Aquest, amb la veu enronquida per la pena, els va dir que volia que l'enterressin amb l'anell. «Però si és una joia». I ell va contestar que precisament per això, i no els va dir que la hi havia regalat uns segons abans de morir, perquè era el seu aniversari, ni els va dir que aquells que moren el dia del seu aniversari són els escollits dels déus per viure en la memòria dels altres. Les dones, doncs, havien arronsat les espatlles i havien tornat l'anell a aquells dits ara una mica rígids, de la mestressa. «Milers de rals regalats als cucs», va remugar la més agosarada de totes. I les altres, com un cor grec, havien respost «ja ho pot ben dir», resignades per aquell caprici de ric.

Jaume CABRÉ. *L'ombra de l'eunuc*. Barcelona: Edicions Proa, 1996

➤ **LÈXIC**

13 Aparella els antònims de les dues columnes.

a) acostar	1 collir
b) apropiat	2 escampar
c) emoció	3 rioler
d) inventar	4 inadequat
e) nan	5 imitar
f) pietós	6 separar
g) sembrar	7 mancar
h) queixós	8 serenitat
i) recollir	9 cruel
j) sobrar	10 gegant
k) trist	11 buidar
l) omplir	12 alegre

14 Escriu l'antònim dels mots següents i indica a quina categoria gramatical pertanyen:

	ANTÒNIM	CATEGORIA
valentia		
vanitós		
veritat		
tornar		
ruptura		
lligar		
importar		
comú		
ràpid		
sumar		

15 Assenyala l'estructura que presenten els mots compostos següents i les categories gramaticals a les quals pertanyen els seus elements. Fixa't en l'exemple.

Exemple: *escanyapobres* → compost d'*escanyar* (verb) + *pobre* (adjectiu)

- a) arrencaqueixals _____
- b) cercabregues _____
- c) enterramorts _____
- d) caganiu _____
- e) saltataulells _____
- f) terratinent _____
- g) gentilhome _____
- h) llevataps _____
- i) ferrocarril _____
- j) pasdoble _____
- k) aiguamoll _____
- l) capgròs _____

16 Ordena les síl·labes i formaràs noms compostos.

- a) bosc da guar: _____
- b) xa es ra ques but cu: _____
- c) es dents ra cu: _____
- d) es gres ta so pan -: _____
- e) càr mun gues re ta: _____
- f) cel ta gra: _____
- g) ça mes fla llan: _____
- h) pa ca nes pa ça llo: _____
- i) o llau bre nes: _____
- j) nous ca tren: _____
- k) bri pa ra sa: _____
- l) por pi ta ca: _____

17 Tenint presents els sufixos amb què formem els gentilicis, escriu els que corresponen als indrets següents, tant en masculí com en femení:

- a) Andorra _____
- b) València _____
- c) Manresa _____
- d) Cervera _____
- e) Alacant _____

- f)) Barcelona _____
- g) Eivissa _____
- h) Terrassa _____
- i) Maó _____
- j) Ripoll _____
- k) Alemanya _____
- l) Aràbia _____
- m) Escandinàvia _____
- n) Índia _____
- o) Grècia _____
- p) Suïssa _____
- q) Turquia _____
- r) Rússia _____
- s) Suècia _____
- t) Mongòlia _____

18 Busca el primitiu corresponent a cadascun d'aquests derivats i assenyala la vocal que n'ha desaparegut.

Exemple: *bruixeria* → *bruixa*

- a) finestró _____ → _____
- b) forçut _____ → _____
- c) mandrós _____ → _____
- d) paller _____ → _____
- e) pedrera _____ → _____
- f) cuiner _____ → _____
- g) racista _____ → _____
- h) cellut _____ → _____
- i) ratera _____ → _____